

Het bijzondere gedachte goed van Claydon

Sommige mensen vinden dat het anders moet. Vaak blijft het bij een idee, soms volgt een provisorisch prototype. En heel soms groeien vondsten uit tot een succes. De strokenzaaimachine van Jeff Claydon lijkt tot die laatste categorie te behoren.

In Wickhamsbrook, een wel heel klein gehucht op twee uur rijden van Londen, ligt het akkerbouwbedrijf van de familie Claydon. Het bedrijf telt zo'n 480 hectare waarop de broers Jeff en Frank Claydon koolzaad en tarwe telen. Op het akkerbouwbedrijf is een geelgekleurd machinepark uitgesteld, bestaande uit louter gedragen 3 en 6 meter brede zaaimachines en een soort van gedragen wiedegeen die Claydon stroharken noemt. Claydon bouwt de machines in een nieuwe loods op het akkerbouwbedrijf. De bouw van deze landbouwmachines is langzamerhand uitgegroeid tot een wel heel serieuze tweede tak van het landbouwbedrijf. Tot dusver werken zo'n 400 Engelse akkerbouwers met een Claydon-drill. Na de presentatie op de Agritechnica, vorig jaar, is het bedrijf ook actief op het vasteland van Europa. In 2013 denkt Claydon 400 tot 500 machines te verkopen. "Het tentoonstellen van onze machines op de Agritechnica, heeft veel teweeggebracht", laat Claydon weten.

▲ Jeff Claydon is de grondlegger van de Engelse machinefabriek. Zijn broer, Frank, is vooral actief op het akkerbouwbedrijf.

▲ Op de kopakker is te zien dat de tarwe op twee rijtjes per rij is gezaaid. Verderop in het veld is het gewas dicht.

▲ Sinds kort levert Claydon de optionele micro-fertilizer om tegelijk met het zaaien kunstmest toe te dienen.

Jeff Claydon heeft een technische achtergrond. Hij ontwikkelde in 1980 een systeem om op de maaidorser elektronisch de graanopbrengst te meten, de zogeheten Yield o Meter. Claas gebruikte dat systeem tot 1995. Jeffs broer, Frank, treedt minder op de voorgrond: hij is vooral actief op het akkerbouwbedrijf en bijvoorbeeld recordhouder zaaien met een Claydon-drill. Jeffs zoon, Spencer, is verantwoordelijk voor de internationale verkoop en Spencers broer, Oliver, voor de productontwikkeling.

De centrale gedachte van Jeff: een zo hoog mogelijke opbrengst met zo min mogelijk werk. Zo kwam hij uit op strip-till, strokenteelt in goed Nederlands. De eerste zaaimachine ontwikkelde Claydon ruim tien jaar geleden, en dus beschikte hij niet over gps. Om het zaad in de bewerkte strook te krijgen, koos hij ervoor het bewerken en zaaien in één werkgang uit te voeren. De eerste machine was de V Drill, daarna kwam de SR Drill en inmiddels is het derde model, de Hybrid Drill, op de markt. Met de nieuwste, 6 meter brede zaaimachine kun je volgens Claydon 50 hectare per dag zaaien.

Oploskoffie en harde broodjes

In mei van dit jaar was het druk bij Claydon, Claydon organiseert open dagen en zo'n vijftig akkerbouwers zijn wel geïnteresseerd in de ontwikkelingen van het laatste jaar. Na drie bakken oploskoffie en harde broodjes beenham met veel mosterd, vraagt Jeff Claydon of we zin hebben om de gewassen te zien. Frank Claydon pikt ons op met de trekker en platte wagen en zo rijdt de combinatie, afgeladen met vooral Engelse akkerbouwers en een Nederlandse journalist, door Wickhamsbrook. Buurtbewoners en voorbijgan-

gers kijken er niet van op. Die zijn kennelijk wel wat gewend van de gebroeders Claydon. Met gepaste trots steekt Jeff Claydon de schop tussen de tarweplanten. "Het perceel is al tien jaar niet meer geploegd en sinds acht jaar staat er tarwe op." Het in stand houden van de draagkracht en structuur door de grond niet te bewerken, dat is het idee van de strokenteelt. Berijden onder natte omstandigheden zou de structuur van de grond veel minder beschadigen. En de opbrengsten stijgen volgens de fabrikant met 26 procent.

Drainagekanaal

De Claydon-drill trekt, met in diepte verstelbare tanden, sleuven die dienstdoen als drainagekanaal onder het zaad. De volgende tand is voorzien van een bijtel die de grond op zaaidiepte optilt en zo een zaadbed in de sleuf creëert. "Waar de wortel groeit, moet je de grond breken, zodat de wortel zijn gang kan gaan", zegt Jeff Claydon. Direct achter de beetel wordt het zaaizaad via een tweeweg 'zaadlaars' in de grond gebracht. Twee rijen zaad in één sleuf dus. De derde tand is voorzien van een verende ski die de naar boven gewerkte grond weer in de sleuf werkt. Het drainagekanaal voorkomt in natte condities dat het zaad gaat rotten. Met verschillende zaadlaars is de afstand tussen de rijen te variëren. Die is bij koolzaad anders dan bij granen. Overigens kun je met Claydons drill ook bieten of gras zaaien. "Zolang het zaad maar door de pijp kan en pneumatisch te zaaien is", zegt Claydon. Naarmate de beetel smaller wordt, wordt de afstand tussen de rijen groter. "Die rijafstanden zorgen voor veel lucht en licht bij de planten", weet Claydon. "Ook onder droge omstandigheden

kunnen de wortels snel vocht en nutriënten vinden in de onbewerkte bodem."

Claydons zaaimethode leidt wel tot een hogere onkruiddruk. Maar ook daar heeft hij een oplossing voor, namelijk de strohark – al zou stoppelhark misschien een betere naam zijn. Ook dit is een gedragen machine met een werkbreedte van 7,5 meter. Het concept is vergelijkbaar met een wiedege. De hark breekt de stoppel en raakt de onkruiden in de top, zodat ze hun zaad verliezen. De zaden ontkiemen en zo ontstaat een onkruidfilm die kort na ontkieming goed is te vernietigen door een tweede bewerking met de hark. Behalve onkruid bestrijden, zou de strohark ook slakken en hun eieren vernietigen. Dat harken kan overigens met een rijnsnelheid van zo'n 25 km/h, dus ook hier geldt dat het een vrij goedkope operatie is: zo'n 12 ha/h moet mogelijk zijn. "Onkruidresten en zaden blijven aan de oppervlakte", zegt Jeff. "Zolang de restanten boven de grond liggen, komen ze in contact met zuurstof en dat versnelt de vertering. En zolang je de onkruidzaden bovenin houdt, is een chemische onkruidbestrijding efficiënter."

Scheurende bewerking

Wie in Nederland met Claydons drill zou willen werken, moet een oplossing zoeken om dierlijke mest toe te dienen, want een scheurende bewerking om dierlijke mest onder te werken, past niet in het concept van de Engelse akkerbouwer/machinebouwer. Om tijdens het zaaien kunstmest in de rij toe te dienen, levert Claydon sinds kort wel de micro-fertilizer.